

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน ส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

The Characteristics of Administrator Affecting Work Competency of Teachers Under
Chachoengsao Provincial Office of Thenon-Formal and Informal Education

นางนลินทิพย์ สังข์เจริญ

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.พนีย์ มั่งคั่ง และดร.จรัสศรี หัวใจ

Abstract

This research aimed to study the characteristics of administrator affecting work competency of teachers under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education. The samples consisted of 185 administrators and teachers. The research instrument was questionnaire. The statistical analysis were percentage, mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and multiple regression analysis.

The research results revealed that:

1. the characteristics of administrator under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education as a whole was at the high level. The ability mean scores ranked from high to low were as followed : motivation, high vision and creativity. The academic leadership was at the lowest.

2. the work competency of teachers under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education as a whole was at the high level. The ability mean scores ranked from high to low were as followed : services and personal development. The achievement and team work were at the same level. The student development was at the lowest.

3. the study of the characteristics of administrator and the study of relationship between the characteristics of academic and teachers competency with affecting work competency standard the high affecting work competency of teachers under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education relationship revealed the high positive relationship at the statistical significance level at 0.05 which conformed to the research hypotheses.

4. the study of the characteristics of administrator affecting work competency of teachers under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education was found that the high vision, academic leadership and motivation affected to teachers work competency that could be used to predict work competency of teachers under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education at 68.50 %. The regression equation of predicting equation of standard scores was : $Z'y = .461X_2 + .319X_1 + .146 X_3$. But the creativity did not show any affecting on the work competency of teachers under Chachoengsao Provincial Office of the Non-formal and Informal Education.

Keywords : the characteristics of administrator, work competency of teachers

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและค่าถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านความสามารถในการจูงใจ รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ

2. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริการที่ดี รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ กับด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านความสามารถในการจูงใจ สามารถร่วมกับพยากรณ์ได้ร้อยละ 68.50 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้คือ $Z'y = .461X_2 + .319X_1 + .146X_3$ ส่วนด้านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำสำคัญ : คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา, สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้รูปแบบ ในยุคของการบริหารจัดการศึกษาไทย ในปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขัน เพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคมที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และมีความหลากหลายนั้น ต่างก็ส่งผลกระทบต่อวงวิชาชีพ โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปรับเปลี่ยนบริบท และโครงสร้างการบริหารของการบริหารจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปในด้านต่างๆ คือ ปฏิรูประบบการศึกษาให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งระบบ ปฏิรูปแนวทางการจัดการศึกษาโดยให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ปฏิรูปหลักสูตรและเนื้อหาสาระ วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ปฏิรูประบบการบริหาร โดยเน้นเรื่องการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วม ปฏิรูประบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มุ่งเน้นให้มีการยกระดับสถานภาพของวิชาชีพครู (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา,

2551, หน้า 15-18) การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก็คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้อง เหมาะสมเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กร ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ (สุพล วังสินธ์, 2549, หน้า 29)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีภารกิจในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 15 ว่าการจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และในมาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การศึกษาซึ่งเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ไม่ได้เข้ารับการศึกษา ในระบบโรงเรียนตามปกติ ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงตนอยู่ใน

สังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะอ่อนตัวให้ ผู้เรียนมีความสะดวกเลือกเรียนได้หลายวิธีจึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อ ตัวผู้เรียนและสังคมเป็นอย่างดี การศึกษานอกระบบมีความหมาย ครอบคลุมถึงมวลประสบการณ์การเรียนรู้ทุกชนิดที่บุคคลได้รับจาก การเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติ การเรียนรู้จาก สังคม และการเรียนรู้จากโปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้น นอกเหนือไป จากการศึกษานอกระบบตามปกติ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อ เปิดโอกาสให้บุคคลที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนปกติ ได้มีโอกาสแสวงหา ความรู้ ทักษะ ทักษะคิด เพื่อมุ่งแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ผักผืน อาชีพหรือการพัฒนาความรู้เฉพาะเรื่องตามที่ตนสนใจ (อาชัญญา รัตน์อุบล, 2553 หน้า 1) ในการบริหารงานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจัยสำคัญคือ ทรัพยากรที่มี ความสำคัญในการดำเนินการประกอบไปด้วย กำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และระบบทางการบริหาร อันได้แก่ เงิน วัสดุอุปกรณ์ ที่มีสักเพียงไร สิ่งเหล่านี้ก็เป็นแค่วัตถุไม่สามารถดำเนินการจัดการ ภายใต้งบประมาณนั้นๆ ได้ แต่ถ้ามีครู ณาจารย์ และบุคลากรทาง การศึกษาที่มีสมรรถนะครูอันประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงาน ในสถานศึกษา เป็นคุณภาพการปฏิบัติงาน (สมรรถนะ) คือ การมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง และ การทำงานเป็นทีม เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร มีความจำเป็นต้องสร้างสมดุลระหว่างภารกิจของสถานศึกษากับบุคคลผู้ทำงาน ทำอย่างไรจึงจะทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และครูมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ (สำนักงาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมี ความสำคัญไม่แพ้กัน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีลักษณะต่างๆ ที่บ่งบอก ถึงความเป็นผู้บริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล ความสามารถในการจูงใจ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้อาวุโส แต่สิ่งที่ขาดไม่ได้ก็คือ ผู้บริหาร ต้องนำพาสถานศึกษา ครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้องไปสู่การพัฒนา เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของการศึกษาชาติ (วีระ บำรุงรัตน์, 2552, หน้า 8)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา มีภารกิจในการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ประสานนโยบาย กำกับ ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งนี้

คุณลักษณะผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การบริหาร จัดการศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ จาก การรายงานผลการจัดการศึกษา ได้สรุปถึงปัญหาอุปสรรค การบริหารจัดการศึกษาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยในสังกัดสำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา ว่ายังมีหลายประการ อาทิ ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนาการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในไม่เป็น ระบบ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยังต่ำกว่าเกณฑ์ ยังขาดทักษะและประสบการณ์ด้านการบริหาร การเปลี่ยนแปลง และรวมทั้งขาดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการมีวิสัยทัศน์ คุณลักษณะ ในการจูงใจ และด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะนำไปประยุกต์ ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ผู้บริหาร สถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา มีความรู้ ความสามารถ และ คุณลักษณะให้เหมาะสมกับนโยบายการกระจายอำนาจของ กระทรวงศึกษาธิการได้ในทุกสถานการณ์ มีคุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมยิ่งขึ้น (รายงานการประเมินผล ภายนอกกรอบสอง สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมิน คุณภาพการศึกษา, 2553, หน้า 13)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปพัฒนา ปรับปรุงคุณลักษณะให้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเป็นสารสนเทศนำไปใช้ในการพัฒนา กำหนดนโยบาย หลักการในการคัดเลือกสรรหา บุคลากรที่จะเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อใช้เป็น แนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหาร สถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน

ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

4. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก

2. สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา อยู่ในระดับมาก

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้คว่าครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มาเป็นเนื้อหาในการวิจัย คือ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวคิดคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จากนักวิชาการหลายท่าน ประกอบด้วย คือ ธีระ รุญเจริญ (2550, หน้า 111-113), ดนัย เทียนพุ่ม (2550, หน้า 203-205), เรโนลด์ (Reynold, 1997, p.78) กรีกเบอร์ก และบารอน (Greenberg & Baron, 2003, p. 473) โดยนำมาสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกัน ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล 3) ความสามารถในการจูงใจ 4) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สำหรับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูศึกษาจากเกณฑ์การประเมินสมรรถนะ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 25-38) ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การพัฒนาผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา. โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 12 คน ครู 118 คน รวม 130 คน จากประชากรทั้งหมด 185 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามด้วยตนเอง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านความสามารถในการจูงใจ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 5 ด้าน คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการขออนุญาตให้ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด จำนวน 130 คน โดยจัดส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวน 130 ชุด ได้รับคืนมา 130 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา และระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของครูสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{x} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะ ผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของครู สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. การวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา จากแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี มากที่สุด คือ จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 88.46 รองลงมา คือปริญญาโท มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.54 ประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด คือ 11-15 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 รองลงมา ประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน คิดเป็น ร้อยละ 24.62 ประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.54 ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และตำแหน่งหน้าที่เป็นครูผู้ที่ ปฏิบัติการสอนมากที่สุด คือ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 90.77 รองลงมาเป็นผู้บริหาร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.23

2. ผลของการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความสามารถในการจูงใจ รองลงมา คือ ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความเป็นผู้นำ ทางวิชาการ

1) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ผู้บริหารมีความ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการ ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน

การจัดการเรียนการสอน และผู้บริหารแสวงหาข้อมูลข่าวสารที่ใช้ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำด้านวิชาการ

2) ด้านความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ผู้บริหาร มีความสามารถมองภาพในอนาคตของหน่วยงานหรือองค์การบน พื้นฐานความเป็นไปได้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย รองลงมา คือ ผู้บริหารมีความสามารถรอบรู้ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจ ในการเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิบัติ และผู้บริหารมีความสามารถพัฒนา ทรรศการต่างๆ ที่จะนำองค์การให้บรรลุความต้องการ ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถพัฒนาองค์การให้ ประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้

3) ด้านความสามารถในการจูงใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ผู้บริหารมีความสามารถ ชักนำหรือชักจูงเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความต้องการที่จะปฏิบัติงาน กับผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน และ ผู้บริหารมีความสามารถตั้งใจต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุถึง ผลสำเร็จซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้ขวัญกำลังใจต่อบุคลากร ในการปฏิบัติงาน

4) ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ผู้บริหาร มีความสามารถใช้ กระบวนการคิดที่ผสมผสานความคิดเดิมเกิดเป็นแนวคิดใหม่ เพื่อแก้ปัญหา รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการนำความรู้ต่างๆ มาใช้แก้ ปัญหา และผู้บริหารมีความสามารถกล้าเผชิญปัญหากระตือรือร้น ที่จะแก้ปัญหาเผชิญกับปัญหาต่างๆ โดยไม่ถอยหนี ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารมีความคิดใหม่ๆ ในการบริหารงาน

ผลการศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การบริการที่ดี รองลงมา คือ การพัฒนา ตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการทำงานเป็นทีม ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาผู้เรียน

1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ครูมีความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ครูมีความสามารถ ในการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ และครูมีความสามารถใน การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจ

งาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

2) ด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ครูมีการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ ครูมีความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีความสามารถในการอำนวยความสะดวกทางการเรียนรู้แก่ผู้รับบริการ

3) ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ครูมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย รองลงมา คือ ครูมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตาม องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ และครูมีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

4) ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ครูมีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน รองลงมา คือครูมีการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย และครูปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามที่ดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีการเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน

5) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ครูมีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ รองลงมา คือครูมีการพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต และครูมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูมีการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอนุชิต วรรณสุทธิ (2546, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ เจริญพานิชเสรี (2550, หน้า 86-93) ได้วิจัยการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพปัจจุบันและในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพปัจจุบันและในยุคปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นผู้บริหารที่มีความตั้งใจทำให้องค์การประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายหรือนโยบายขององค์การด้วยเหตุผลและหลักการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปมีการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลบริหารสถานศึกษา มีการประยุกต์ทฤษฎี หรือแนวทางต่างๆ อย่างผสมผสานกลมกลืนแล้วนำไปสู่การปฏิบัติจนเกิดผลสัมฤทธิ์ รวมถึงผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้นักปฏิบัติผลงาน และการบริหารอย่างโดดเด่น เป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลจนเป็นที่ประจักษ์ เป็นไปตามบรรทัดฐานที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงส่วนรวม องค์กรของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับ ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 1996, p. 144) ที่กล่าวว่าผู้บริหารมืออาชีพจะต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการศึกษาให้ทันสมัยกับการเปลี่ยนแปลง มีภาวะผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง และมีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ บุคลิกลักษณะ และคุณสมบัติตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างแท้จริง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะผู้บริหารนั้นเป็นความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเฉพาะตัว รู้จักประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ไปใช้ในการบริหารจัดการให้ดีที่สุด ทั้งด้านการบริหารตนเอง บริหารทีมงาน ทำให้มีการบริหารงานที่โดดเด่น เป็นผู้ที่เปี่ยมเลิศในการบริหารการศึกษามีศักยภาพในการบริหารผู้บริหารที่พร้อมนำพาสถานศึกษา หรือหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อสถานศึกษาที่วางเป้าหมายเอาไว้อย่างมีคุณภาพ สามารถเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปในชุมชนและสังคม จากเหตุผลดังกล่าว ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก

สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ทองพั้ว (2551, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก และ

สอดคล้องกับรุ่งอรุณ บุตรสิงห์ (2553, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดฉะเชิงเทรา ทุกคนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีหลักในการบริหารครูต้องมีการขอรับการประเมินตนเองเพื่อขอมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ ประกอบกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา กำหนดนโยบายให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของครูทุกปี ทำให้ครูต้องมีการพัฒนาสมรรถนะในการทำงานพัฒนาตนเองซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555, หน้า 10-25) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีสมรรถนะในการสนับสนุนการปฏิบัติของหน่วยงาน เป็นผู้มีการสร้างสรรค์พัฒนาผลงานกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายทำงานด้วยความมานะอดทนขยันหมั่นเพียรในการทำงาน การสั่งสมความเชี่ยวชาญในการอาชีพ มีความสนใจใฝ่รู้ ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยการศึกษและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เชิงวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เข้ากับการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ การดำรงตนและประพฤติตนอย่างเหมาะสม ทั้งตามกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรมแห่งวิชาชีพและจรรยาบรรณข้าราชการเพื่อรักษาศักดิ์ศรีแห่งความเป็นข้าราชการ ครูจึงมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานทุ่มเทเสียสละในการทำงาน การให้บริการต่อประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูรับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา และนำองค์ประกอบของสมรรถนะในการประเมินการปฏิบัติงานของครูมาเป็นมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เป็นผลการปฏิบัติงานของตนเองเกณฑ์วัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อสร้างสรรค์พัฒนาผลงานกระบวนการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน จึงทำให้สมรรถนะของครูอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยพาพร ฉิมพลอย (2551, หน้า128-139) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครู คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครู ให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ได้แก่ นโยบายของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูไปอบรมในการพัฒนาตนเอง การสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ครู

มีสมรรถนะในการทำงานเป็นทีม มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน เกิดการกระตุ้นให้ครูมีสมรรถนะในการทำงานสร้างความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาในด้านการวางแผนและการพัฒนา มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร มีการกำกับดูแลการจัดการศึกษาตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีการดำเนินการนิเทศภายใน และการปรึกษาหารือให้คำแนะนำในด้านต่างๆ

2. จากการศึกษาพบว่า สมรรถนะในการปฏิบัติงาน ของครูในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ควรมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน มีการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจ ในความเป็นไทย ให้แก่ผู้เรียน มีการพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต มีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเนื้อหาแนวทางการเสริมสร้างยกระดับเพื่อการพัฒนาผู้เรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นผู้นำทางวิชาการ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารอ้างอิง

दनัย เทียนพุดดิ. (2550). มุมมองท้าทายของผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ธีระ รุณเจริญ. (2550). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

